

Datum
2019-01-02

Diarienummer
VON-2019/65.111

Handläggare
Berit Heidenfors
08-535 300 00
berit.heidenfors@huddinge.se

Vård- och omsorgsnämnden

Rutin för anmälan om allvarliga missförhållanden - lex Sarah

Förslag till beslut

1. Vård- och omsorgsnämnden beslutar att anta förvaltningens förslag till riktlinje för rapportering, utredning och anmälan enligt lex Sarah, benämnd "Riktlinje – lex Sarah".
2. Vård- och omsorgsnämnden beslutar att till verksamhetschef delegera beslutanderätt att avsluta utredning samt bedöma om det föreligger ett allvarligt missförhållande eller en påtaglig risk för ett allvarligt missförhållande.

Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Sammanfattning

Den 1 juli 2011 trädde nya bestämmelser om lex Sarah i socialtjänstlagen (SoL) och i lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) i kraft. Bestämmelserna i 14 kap. 3 § andra stycket SoL gäller omsorger om äldre personer och alla verksamheter inom socialtjänsten medan 24 b § andra stycket LSS berör personer med funktionshinder.

Bestämmelserna i lex Sarah innebär bland annat att de som fullgör uppgifter inom socialtjänsten och i verksamhet enligt LSS är skyldiga att rapportera missförhållanden och påtagliga risker för missförhållanden till den som driver verksamheten.

Den som har tagit emot rapporten ska utan dröjsmål utreda, dokumentera och avhjälpa eller undanröja missförhållandet eller risken för ett missförhållande. Om missförhållandet eller risken för ett missförhållande är allvarligt ska den som bedriver verksamheten snarast anmäla det till Inspektionen för vård och omsorg.

De som omfattas av rapporteringsskyldigheten ska informeras om denna. Berörd nämnd ska informeras om de rapporter som har tagits emot och om en anmälan har gjorts till Inspektionen för vård och omsorg (IVO).

HUDDINGE KOMMUN

Postadress
Huddinge kommun
Social- och äldreomsorgsförvaltningen
141 85 Huddinge

Besök
Gymnasietorget 1

Tfn 08-535 300 00
Tfn vxl 08-535 300 00

saf@huddinge.se
www.huddinge.se

Beskrivning av ärendet

Bestämmelserna enligt lex Sarah innebär sammanfattningsvis följande:

Tillämpningsområde

Bestämmelserna om lex Sarah ska tillämpas inom socialtjänsten, i verksamhet vid Statens institutionsstyrelse och i verksamheter enligt LSS. Bestämmelserna ska tillämpas både vid handläggning av ärenden och vid genomförande av tjänster. Inom socialtjänsten ska bestämmelserna tillämpas när det gäller individriktade insatser, allmänt inriktade insatser och strukturinriktade insatser. Lex Sarah gäller i *yrkesmässigt* bedrivna enskilda verksamheter. Det innebär att familjehem enligt SoL och LSS inte omfattas av rapporteringsskyldigheten. Detsamma gäller personliga assistenter som utför personlig assistans enligt socialförsäkringsbalken där den enskilde själv, och inte kommunen eller ett bolag, anställer de personliga assistenterna. Dessa verksamheter bedrivs inte yrkesmässigt. Rapporteringsskyldigheten gäller inte heller för frivilligarbetare.

Rapporteringsskyldigheten

Den som fullgör uppgifter inom socialtjänsten ska genast rapportera om han eller hon uppmärksammar eller får kännedom om ett missförhållande eller en påtaglig risk för ett missförhållande som rör en eller flera enskilda som får insatser eller kan komma ifråga för insatser inom verksamheten. Detsamma gäller för den som fullgör uppgifter i verksamhet enligt lagstiftningen om stöd och service till vissa funktionshindrade. I lagstiftningen tydliggörs att personalen även ska rapportera missförhållanden eller risker för missförhållanden som rör någon som kan komma i fråga för en insats. Missförhållanden förekommer inte bara när det gäller människor som får olika insatser inom socialtjänsten. Även i uppsökande verksamhet eller under handläggning av ett ärende kan missförhållanden eller risker för missförhållanden uppstå.

Missförhållanden och risk för missförhållanden

Med missförhållanden som ska rapporteras avses såväl utförda handlingar som handlingar som någon av försummelse eller av annat skäl har underlåtit att utföra och som innebär eller har inneburit ett hot mot eller har medfört konsekvenser för enskildas liv, säkerhet eller fysiska eller psykiska hälsa. Med påtaglig risk för ett missförhållande, som också ska rapporteras, ska avses att det är fråga om en uppenbar och konkret risk för ett missförhållande.

Datum
2019-01-02

Diarienummer
VON-2019/65.111

Information till de rapporteringsskyldiga

Den som ska ta emot rapporter ska informera den som fullgör uppgifter inom respektive verksamhet om skyldigheten att rapportera missförhållanden och risker för missförhållanden. Information om rapporteringsskyldigheten ska ges till den som omfattas av skyldigheten när han eller hon påbörjar en anställning, ett uppdrag, en praktikperiod eller liknande. Informationen ska därefter ges återkommande. Informationen om rapporteringsskyldigheten bör ges både muntligt och skriftligt minst en gång per år.

Information till nämnd om mottagna rapporter

Berörd nämnd ska informeras om de rapporter som tagits emot. Vård-och omsorgsnämnden informeras om att en lex Sarah-rapport har inkommit genom att denna sätts in i delgivningspärmen. När verksamhetschefen har avslutat utredningen om inkommen rapport ska dokumentationen kring denna, utredning och beslut, redovisas för nämnden via delgivningspärm. Om ett beslut att anmäla till Inspektionen för vård och omsorg har tagits, redovisas ärendet muntligen av verksamhetschefen samt via ett tjänsteutlåtande.

Utredning och dokumentation

Ett missförhållande eller en påtaglig risk för ett missförhållande ska dokumenteras och utredas utan dröjsmål. Dokumentationen av utredningen av ett rapporterat missförhållande eller en påtaglig risk för ett missförhållande ska göras fortlöpande. Av dokumentationen ska det framgå vilka åtgärder som har vidtagits eller planeras i verksamheten för att förhindra att liknande missförhållanden eller risker för missförhållanden uppkommer igen.

Anmälan till Inspektionen för vård och omsorg

Ett allvarligt missförhållande eller en påtaglig risk för ett allvarligt missförhållande ska snarast anmälas till Inspektionen för vård och omsorg. Den utredning som har gjorts med anledning av det inträffade ska bifogas anmälan. Berörd nämnd ska informeras om en anmälan. Vård-och omsorgsnämnden informeras i dessa fall muntligen av verksamhetschef samt genom ett tjänsteutlåtande.

Riktlinjer för verksamheten

Nämnden ska fastställa riktlinjer för hur skyldigheterna enligt lex Sarah ska uppfyllas.

Förvaltningens synpunkter

Syftet med lex Sarah är att verksamheten ska utvecklas och att missförhållanden ska rättas till. Det är viktigt att komma till rätta med brister i verksamheten och att förhindra att liknande missförhållanden uppkommer igen.

Datum
2019-01-02

Diarienummer
VON-2019/65.111

Syftet är vidare att bidra till att den enskilde får insatser av god kvalitet och att skydda den enskilde från missförhållanden. Riktlinjen för lex Sarah utgör således en del av socialförvaltningens systematiska kvalitetsarbete och syftar till att öka kvaliteten och säkerheten i verksamheten.

Riktlinjen har gjorts med utgångspunkt i Socialstyrelsens allmänna råd och Socialstyrelsens handbok för tillämpningen av bestämmelserna om lex Sarah. Riktlinjen är förvaltningsövergripande.

Annmarie Sandberg
Social- och äldreomsorgsdirektör

Marianne Krook
Biträdande social- och äldreomsorgsdirektör
och kvalitetschef

Bilagor

Riktlinje – lex Sarah